

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 7/12/2023
Αρ. πρωτ.: 754/358910

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1839/20-11-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. **Ν. Έξαρχος, Ν. Παπαναστάσης** και **Δ. Μανωλάκου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το έντομο *Aleurocanthus spiniferus* αποτελεί ενωσιακό επιβλαβή οργανισμό καραντίνας [παράρτημα II του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/2072].

Το *Aleurocanthus spiniferus* (Quaintance) (Hemiptera: Aleyrodidae) (Ο Μαύρος ακανθώδης αλευρώδης) κατάγεται από τη Νοτιοανατολική Ασία και στην Ευρώπη βρέθηκε για πρώτη φορά το 2008 στην Ιταλία σε καλλιέργεια εσπεριδοειδών και το 2016 στην Ελλάδα στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) της Κέρκυρας σε καλλιέργεια πορτοκαλιάς. Το είδος *Aleurocanthus spiniferus* έχει κύριους ξενιστές τα εσπεριδοειδή, αλλά και το αμπέλι (*Vitis vinifera*), την Αχλαδιά (*Rhus spp.*), τον λωτό (*Diospyros kaki*) και άλλα είδη καλλιεργούμενων [Αβοκάντο (*Persea americana*), ροδιά (*Punica granatum*), κυδωνιά (*Cydonia oblonga*)] και καλλωπιστικών φυτών (είδη τριανταφυλλιάς *Rosa spp.*). Σε έντονες προσβολές το έντομο δημιουργεί πολυπληθείς αποικίες προνυμφών στην κάτω επιφάνεια των φύλλων. Τα έντομα απομυζούν τους χυμούς των φύλλων, ενώ στα έντονα μελιτώματά του επικάθονται μύκητες (η γνωστή καπνιά), οι οποίοι παρεμποδίζουν τη φωτοσυνθετική ικανότητα, κάτι που οδηγεί σε σταδιακή εξασθένηση του δέντρου.

Πρώτη εμφάνιση του εντόμου διαπιστώθηκε, όπως προαναφέρθηκε, στην Π.Ε. Κέρκυρας (2016) και έκτοτε διαπιστώνεται η παρουσία του εντόμου στις Π.Ε. Θεσπρωτίας, Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Αττικής κ.α.

Το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) επιμελήθηκε ενημερωτικό φυλλάδιο σχετικά με τον επιβλαβή οργανισμό *Aleurocanthus spiniferus*, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο του ΥΠΑΑΤ, καθώς και οδηγίες διαχείρισης του εντόμου (link):

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/Georgika_Farmaka/Fytoeigionomikos_Elegchos/FYLLADIO_aleurocanthus_080318.pdf.

Το ως άνω Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου του ΥΠΑΑΤ έχει δώσει όλες τις απαραίτητες οδηγίες στις τοπικές φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες των ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας για την ενημέρωση των παραγωγών για τη διαχείριση του Εντομολογικού εχθρού.

Η καταπολέμηση του εντόμου είναι ιδιαίτερα δύσκολη, διότι η χρήση των διαθέσιμων εντομοκτόνων δεν δίνει καλά αποτελέσματα και επιπροσθέτως λανθασμένη χρήση ή εντατική χρήση αυτών είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσει σε επιπλέον επιβάρυνση του περιβάλλοντος, καθώς και σε έξαρση των πληθυσμών και των υπόλοιπων αλευρωδών που υπάρχουν στα εσπεριδοειδή, λόγω της θανάτωσης των ωφέλιμων εντόμων που παρασιτούν σε βάρος αυτών.

Για το συγκεκριμένο είδος δεν υπάρχουν στη χώρα μας, καθώς και στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες που έχει εγκατασταθεί το έντομο, ικανοί και αποτελεσματικοί φυσικοί εχθροί που να μπορούν να συνεισφέρουν στην καταπολέμηση του εντόμου.

Μόνιμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση του εντόμου μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της κλασικής και στοχευμένης βιολογικής καταπολέμησης. Η εισαγωγή και εξαπόλυση υμενοπτέρων παρασιτοειδών, όπως είναι τα είδη *Encarsia smithi* και *Amitus hesperidum*, έχει εφαρμοστεί με επιτυχία σε πολλές περιοχές του κόσμου, όπως, για παράδειγμα, Ιαπωνία, Μεξικό, Φλόριντα, Τέξας και Μινεσότα των ΗΠΑ, όπου έχει εισβάλει και εγκατασταθεί ο μαύρος αλευρώδης.

Επίσης, το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να προστατευτούν οι καλλιέργειες εσπεριδοειδών, αμπέλου και μηλοειδών της χώρας από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Aleurocanthus spiniferus*, είχε εισηγηθεί (από τον Ιανουάριο του 2017) την εισαγωγή και εξαπόλυση των υμενοπτέρων παρασιτοειδών *Encarsia smithi* και *Amitus hesperidum*, τα οποία με επιτυχία ελέγχουν τον μαύρο ακανθώδη αλευρώδη από τη δεκαετία του 1980 σε διάφορες περιοχές (Φλόριντα, Τέξας, Μεξικό, Χαβάη κ.α.) με εξαιρετικά αποτελέσματα και χωρίς ανεπιθύμητες επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Για τον λόγο αυτό, ζητήθηκε από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ) η εκπόνηση σχετικού ερευνητικού προγράμματος με τίτλο «Περιορισμός της εξάπλωσης του Μαύρου ακανθώδη αλευρώδη *Aleurocanthus spiniferus* (Quintance) Hemiptera: Aleyrodidae με βιολογικές μεθόδους». Το πρόγραμμα είναι χρονικής διάρκειας τριών ετών και συνολικού προϋπολογισμού 228.000 €.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εγκρίθηκε από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΑΤ το 2022. Συγκεκριμένα, από 01 Μαρτίου 2022, το ΜΦΙ υλοποιεί το έργο με τίτλο «Περιορισμός της εξάπλωσης του μαύρου ακανθώδη αλευρώδη *Aleurocanthus spiniferus* (Quintance) Hemiptera: Aleyrodidae με βιολογικές μεθόδους» που χρηματοδοτείται από το ΥΠΑΑΤ για μόνιμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση του εντόμου μέσω της εφαρμογής της μεθόδου της κλασικής βιολογικής καταπολέμησης που αφορά στην εισαγωγή και εξαπόλυση υμενοπτέρων παρασιτοειδών, όπως είναι τα είδη *Encarsia smithi* και *Amitus hesperidum*.

Το ΜΦΙ, μετά από επισκέψεις σε διάφορες χώρες, κατάφερε να εντοπίσει και να συλλέξει τα παρασιτοειδή του εντόμου.

Το πρόγραμμα βρίσκεται στη φάση των πρώτων πειραματικών εξαπολύσεων των παρασιτοειδών του εντόμου, προκειμένου να διαπιστωθεί η επιβίωσή του στις συνθήκες του ελλαδικού χώρου (τέτοιες εξαπολύσεις έχουν γίνει σε περιοχές, όπως η Κέρκυρα και η Άρτα).

Συμπερασματικά, σε όσες περιοχές εφαρμόστηκε η απελευθέρωση φυσικών εχθρών, λόγω της εξαιρετικά μεγάλης επιτυχίας, οι πληθυσμοί του αλευρώδη είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα και καθίσταται δύσκολος ο εντοπισμός των φυσικών εχθρών του. Με την έναρξη του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν και συνεχίζονται να πραγματοποιούνται συγκεκριμένες δράσεις που προβλέπονται, σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα για την εφαρμογή της κλασικής βιολογικής καταπολέμησης του Ευρωπαϊκού & Μεσογειακού Οργανισμού για την Προστασία των φυτών (EPPO PM 6/2 (3)).

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 1839/20-11-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Οργανισμών ΕΛ.Γ.Α. και Μ.Φ.Ι., σας διαβιβάζουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 15995/22-11-2023 και 4866/23-11-2023 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 15995/22-11-2023 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 4866/23-11-2023 έγγραφο του Μ.Φ.Ι.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Ν. Έξαρχο
2. Βουλευτή κ. Ν. Παπαναστάση
3. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου